

1. Verksamhetens namn

Barn och ungdomspsykiatriska kliniken Länssjukhuset Ryhov

2. Uppdrag och avgränsningar:

Barn och ungdomspsykiatriska kliniken Länssjukhuset Ryhov består av följande funktioner:

Läsenhet:

Upptagningsområde: Jönköpings län

Enheter:

- *Barn och ungdomspsykiatrisk slutenvårdsavdelning:* Behandlar psykiatriska sjukdomstillstånd där behov av psykiatrisk slutenvård på specialistnivå bedöms indicerat. 4 vårdplatser. Dygnet runt vård och akutintag. Möjlighet till vård enligt LPT(lagen om psykiatrisk tvångsvård) om behov föreligger. Samverkan med Psykiatriska kliniken intensivvårdsavdelning (PIVA) och missbruksvård (avd. E) vid behov.
- *Anorexienhet:* Behandlar ätstörningar av restriktiv karaktär. Dagvård 4 platser. Öppenvård.

Öppenvårdsmottagning:

Upptagningsområde: Jönköping, Habo och Mullsjö kommuner

Enheter: Team söder och team väster

Två sektoriserade öppenvårdsteam, team söder och team väster. Bedömer, behandlar och utreder barn och ungdomspsykiatriska tillstånd i behov av vård på specialistnivå.

Jourverksamhet:

Upptagningsområde: Kontorstid, Jönköping, Habo och Mullsjö kommuner. Övrig tid Jönköpings län
Barn och ungdomspsykiatrisk bakjour finns dygnet runt. Primärjour är utanför kontorstid gemensam för de psykiatriska och barn- och ungdomspsykiatriska klinikerna i länet. Jourverksamheten är kontorstid förlagd till barn och ungdomspsykiatriska öppenvårdsmottagningen, övrig tid till psykiatriska akutmottagningen.

Vision: Optimal livskvalitet för barn och ungdomar med psykisk ohälsa

Verksamhetsidé: Samverkan. Tillgänglighet. Kompetens. Helhet.

1. Barn och ungdomspsykiatriska kliniken har uppdraget att vara högsta omhändertagandenivån för barn och unga med psykisk ohälsa och erbjuder en god, säker och specialiserad vård till barn och ungdomar till och med 17 år.
2. Vi erbjuder bedömning och utredning där misstanke föreligger om psykisk sjukdom eller psykisk funktionsnedsättning. Vi utför behandling vid verifierade tillstånd av psykisk sjukdom och eller psykisk funktionsnedsättning. Bidrar med konsultativa insatser till barn med psykisk ohälsa.

3. Verksamheten bygger på helhetssyn, ett tvärvetenskapligt arbetssätt, samverkan och hög tillgänglighet.
4. Verksamheten förutsätter hög kompetens, utveckling, forskning och uppföljning.

Kompetenser:

Följande yrkesgrupper finns på kliniken

Läkare, kuratorer, psykologer, specialpedagoger, sjuksköterskor och skötare.

Prioriteringar:

Vid barn- och ungdomspsykiatriska mottagningen, Länssjukhuset Ryhov erbjuds bedömning, utredning och behandling av psykiska problem hos barn och ungdomar under 18 år vilka är folkbokförda eller permanent bosatta (t ex i familjehem eller som studerande) i Jönköping, Habo och Mullsjö kommuner. I de fall då det bedrivs vård av barn- och ungdomar från andra landsting krävs specialistvårdsremiss.

Barn under 5 år bör oftast i första hand bedömas inom barnhälsovården. Ungdomar 18 år och äldre hänvisas alltid till andra vårdgivare, t ex: skolhälsovård, ungdomsmottagning, primärvård eller vuxenpsykiatri.

Utomlänspatienter boende på behandlingshem i länet, tas emot vid behov av akut barn- och ungdomspsykiatrisk bedömning, men hänvisas i övrigt till hemlandstingen.

Prioriterade psykiska tillstånd

I uppdraget ingår att bedöma och värdera allvarlighetsgraden av följande tillstånd, samt erbjuda behandling om tillståndets art och grad är sådan att barnpsykiatrien enskilt eller tillsammans med andra bäst tillgodoser patientens vårdbehov. För respektive tillstånd se vårdriktlinjer.

- Suicidrisk – Bedömning och ställningstagande till behandling vid misstänkt risk för suicid
- Anorexi – Bedömning och behandling
- Bulimi - Bedömning och behandling
- Ätstörning UNS – Bedömning. Vid svåra symtom behandling, vid lindriga symtom kan patienten ibland hänvisas till barndistriktsläkare
- Psykoser – Bedömning och behandling
- Bipolär sjukdom – bedömning och behandling
- Klinisk depression – bedömning och behandling
- Nedstämdhet och depressiva symtom – bedömning av grad och orsak. Eventuell behandling på BUP, ofta genom att starta förändringsprocesser tillsammans med familj och/eller annan instans
- Ångesttillstånd t ex panikångest, generaliserad ångest, separationsångest, fobier och tvångssyndrom - bedömning av grad, duration och undvikande beteende. Behandling vid funktionshinder tillstånd
- Posttraumatiskt stressyndrom (PTSD) – bedömning och behandling
- Patologiska kris- och sorgereaktioner – bedömning och behandling
- Utagerande beteende – bedömningsansvar avseende samtidig psykiatrisk problematik. Rådgivning. Samverkan framför allt med skola och socialtjänst
- Självskadebeteende – bedömning, rådgivning. Behandling vid underliggande psykisk ohälsa
- Övriga symtom som ger anledning att misstänka underliggande psykisk ohälsa, så som exempelvis allvarlig sömnstörning och psykosomatiska besvär – Bedömning. Behandling vid underliggande psykisk ohälsa. I annat fall rådgivning och hänvisning

- Koncentrationssvårigheter utan motoriska svårigheter där problem kvarstår efter utredning och vidtagna åtgärder inom skolan – bedömning och rådgivning
- ADHD (hyperaktivitetssyndrom) utan motoriska svårigheter/ utvecklingsstörning – bedömning och rådgivning. Vid svåra symtom behandling
- Tourettes syndrom – bedömning och behandling
- Aspergers syndrom – bedömning och behandling. Då sedvanlig barnpsykiatrisk behandling ej är tillräcklig kan behov föreligga av samarbete med barn- och ungdomshabilitering
- Neuropsykiatri UNS – bedömning. Behandling vid funktionshinder även om enskilda diagnoskriterier ej uppfylls
- Vid neuropsykiatriska tillstånd sker barnpsykiatrisk behandling primärt genom att starta och stödja psykopedagogiska förändringsprocesser i hem och skola.
- Vid samtidig förekomst av flera olika lindriga psykiatriska symtom kan den sammantagna bedömningen göra att barnpsykiatrisk behandling kommer ifråga.
- Då patient är under behandling av annan vårdgivare kan konsultation/rådgivning till denna vårdgivare vara ett alternativ till barnpsykiatrisk behandling.
- När patienter bedöms omotiverade till behandling och kriterier för tvångsvård ej uppfylls, ska behandlaren ta upp detta och i de allra flesta fall avsluta kontakten och i förekommande fall hänvisa till annan vårdgivare, samt informera om möjlighet till förnyad kontakt.

Övriga prioriterade patientanknutna uppdrag

- Barn- och ungdomspsykiatrisk utredning på begäran av domstol alternativt socialtjänst, vid pågående utredning enligt socialtjänstlagen kapitel 11, 1§, då frågeställningar finns avseende psykisk ohälsa och/eller avvikelser i den psykiska utvecklingen, undantaget utvecklingsstörning
- Barnpsykiatriska konsultationer, på begäran av annan vårdgivare inom hälso- och sjukvården
- Samverkansmöte kring enskild patient på initiativ av BUP, annan vårdgivare eller myndighet
- Vid övergreppsproblematik medverkan i samrådsgrupp

3. Tidig upptäckt

- Upptäckt sker genom

Noggrann anamnes vid alla nybesök där frågor om barnets situation i hem och skola tas upp med föräldrar och barn var för sig och tillsammans. Uppmärksamhet på om barnet uppvisar tecken på bristande omsorg.

Vid somatisk undersökning uppmärksamhet på tecken till misshandel och bristande omvårdnad.

- Riktlinjer/agerande för agerande vid misstanke om att barnet far illa

Rutin anmälningsplikt till socialtjänst enligt 14 kap 1§ SoL

Anmälan: Före anmälan bör man rådgöra med sina team medlemmar eller dagbakjouren. Vi har också möjlighet att diskutera ärendet anonymt med socialtjänsten, dessa diskussioner ska alltid journalföras.

Om uppgifter om missförhållanden kommer i andra hand från exempelvis skola och barnomsorg där personal också innefattas av anmälningskyldighet ska anmälan göras direkt av den som fått uppgifterna. Observera alltså att även om uppgiften kommer från annan anmälningskyldig så är den som fått uppgiften i sin yrkesverksamhet också anmälningskyldig.

När det gäller yrkesverksamma som omfattas av anmälningsskyldighet och det rör uppgifter som man får kännedom om i tjänsten kan dessa inte anmälas anonymt

Oavsett om anmälan görs muntligt, skriftligt eller anonymt ska den tas emot, dokumenteras och behandlas av socialnämnden.

Anmälan bör göras skriftligt med hänsyn till de ingripande åtgärder av socialnämnden som den kan innebära. Om saken är brådskande är det självfallet nödvändigt med en muntlig anmälan, denna bör sedan bekräftas skriftligt.

Observera också möjligheten att göra en anmälan till socialtjänsten när det bedöms att ett barn behöver viss psykiatrisk vård och bara en vårdnadshavare samtycker. Socialnämnd kan då efter anmälan besluta att åtgärden får vidtas utan den andra vårdnadshavarens samtycke. Beslut om sådan anmälan till socialnämnd fattas av verksamhetschefen.

Föräldrar ska som regel underrättas om att anmälan görs. Då förälder misstänks ha utsatt barn för brottslig handling kan denna regel behöva åsidosättas av utredningstekniska skäl.

Samråd: Det är socialtjänsten som kallar till samråd, dessa kallelser prioriteras framför annat arbete. Alla medarbetare inom kliniken kan initiera samrådsmöte kring ett ärende genom att kontakta socialtjänsten.

På samrådet ansvarar BUP för att barnpsykiatriska synpunkter tas tillvara i bedömningen av situationen och i planeringen av ärendet.

Vid kliniken finns en representant i varje geografiskt team som medverkar vid samråd. Vid samrådsmöten deltar vanligtvis representanter från socialtjänst, polis, BUP, BUM, KK, även tandvården kan inkallas.

4. Tidiga insatser/förebyggande behandling

- Tidig upptäckt och förebyggande behandling

Vårt arbete består främst av behandling vid redan definierade eller misstänkta sjukdomstillstånd/funktionshinder. I behandling av dessa är vi observanta på tidiga tecken på samsjuklighet eller sekundärproblematik till den primära sjukdomsbilden och insätter behandling för detta om det ingår i vårt kompetensområde, annars kontakt med den verksamhet som bäst hjälper till utifrån aktuell situation. Ex barnkliniken vid somatiska symptom, socialtjänsten vid allvarlig beteendeproblematik.

---

5. Samverkan

Vi samverkar med:

Socialtjänst

Elevhälsa

Skola

BVC

Ungdomsmottagning

Barn och ungdomsmedicin

Barn och ungdoms medicinsk mottagning i öppenvård

Barn och ungdomshabilitering

Barn och ungdomsenhet

Vårdcentraler

Vuxenpsykiatri

Övriga kliniker inom landstinget, vid behov

Upprättade samverkansavtal

Elevhälsa: VITS

Socialtjänst :BBIC

Samtliga vårdgrannar: Samordnad individuell plan

Barndialogen

Medicinsk programgrupp barn och psykiatri

Barnahus (under arbete)

Samverkansavtal kommun/landsting (PRIO) (under arbete)

Samrådsmöten

6. Avvikelse hantering

All avvikelsehantering sker enligt landstingets regelverk genom arbetsverktyget synergi.

Alla avvikelser åtgärdas vid ledarmöten var 14:e dag.

Vid allvarigare händelser genomförs anmälan till inspektionen för vård och omsorg enligt Lex Maria.

Vid tillbud/arbetsskada sker åtgärder i enlighet med landstingets rutiner.

Vid avvikelser i samverkan eller i annan enhet skickas vår avvikelse rapport till den enhet som vi upptäck avvikelserna i för vidare handläggning.
